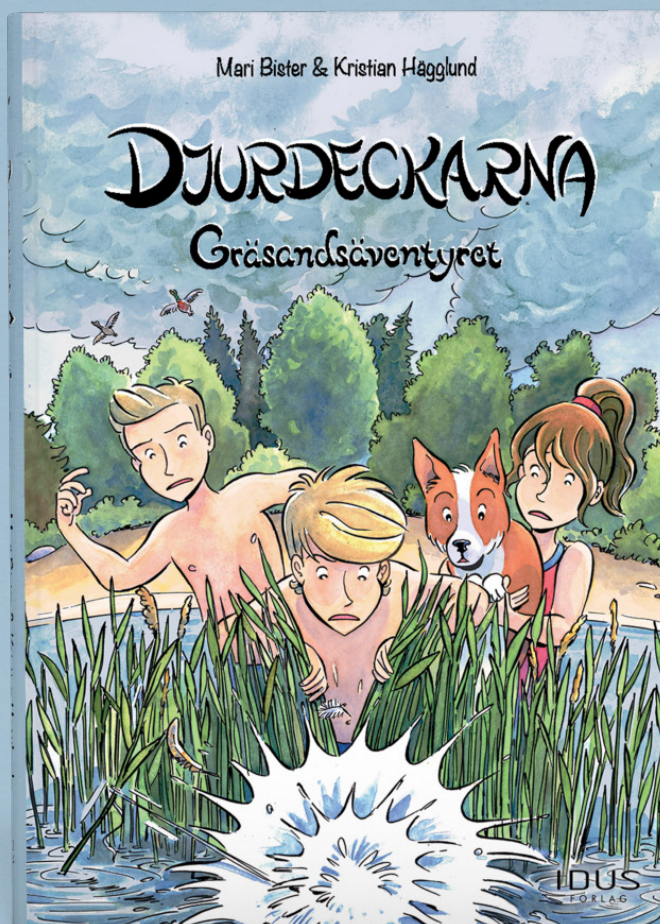

Arbetsmaterial till Djurdeckarna Gräsandsäventyret

Arbetsmaterial till Djurdeckarna Gräsandsäventyret

sid 3.....	Beskrivning, målgrupp och syfte
sid 4.....	BTJ-recension
sid 5.....	Djurdeckarna i skolan. Vad säger läroplanen?
sid 7.....	Hämtat ur läroplanen för förskolan
sid 7.....	Utlåtande på Gräsandsäventyret i barngrupp av förskolepersonal
sid 8.....	Frågeställningar
sid 10.....	Praktiska uppgifter och fördjupningsuppgifter

Diskussionsfrågorna passar bra i såväl skola och förskola som i föreningar och andra barngrupper eller i hemmen.

Djurdeckarna på Facebook:
facebook.com/profile.php?id=100008429431156

Djurdeckarna på Instagram
[djurdeckarna](https://www.instagram.com/djurdeckarna)

Mari Bister
www.idusforlag.se/mari_bister
www.ff.forfattarcentrum.se/forfattare/4184/mari_bister
www.boktugg.se/forfattare/308549/bister-mari

Kristian Hägglund
www.idusforlag.se/kristian_hagglund
www.kristianhagglund.com

Beskrivning, målgrupp och syfte

Vad är Djurdeckarna?

Djurdeckarna är en barnboksserie i deckarform. Serien tar upp djur som skadas, lämnas eller behandlas illa på andra sätt, både vilda djur och tamdjur, på en lämplig nivå för målgruppen. Böckerna är fristående och varje bok har ett eget tema. Temat för Gräsandsäventyret är nedskräpning och dess konsekvenser.

För vem är Djurdeckarna skriven?

För barn i åldern 6-9 år ungefär. För att kunna läsa den själv bör man ha passerat de första ”börja läsa-böckerna” och vara redo för lite mer text, men fortfarande på en enkel nivå och med ett språk utan krångliga ord. Som högläsningsbok passar den bra från ungefär 5 år.

Vad är syftet med Djurdeckarna?

Djurdeckarna har två mål. Det första är att vara en spännande, givande och intressant bok som stimulerar barns läsande. Det andra är att skapa funderingar och diskussioner kring aktuellt tema. Varför finns det djur som behandlas illa? Hur påverkas djuren av de val vi alla gör i vardagen? Vad kan jag själv göra för att de ska må bättre eller slippa skadas?

Djurdeckarna passar utmärkt som högläsningsbok med efterföljande diskussioner i till exempel klassrum, i andra barngrupper, på samlingar i föreningslivet eller i hemmen.

Utdrag ur BTJ recension

"Det är en lagom spännande handling och det finns ett allvarligt budskap i boken: att tänka på djuren och inte kasta skräp i naturen. Kristian Hägglunds trevliga illustrationer förstärker bokens handling. Det är en lättläst bok med många dialoger men ämnet gör att den lämpar sig väl att läsa högt i en barngrupp och diskutera den ökade nedskräpningen.

Mari Bister har hittat ett bra sätt att kombinera spänning med fakta, och böcker om djur intresserar många barn. Vi får hoppas på fler böcker om Djurdeckarna.

Publiceras i BTJ-häftet nr 2, 2019.
Lektor Marianne Ericson

I. Skolans värdegrund och uppdrag

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Skolan ska präglas av omsorg om individen, omtanke och generositet. Utbildning och fostran är i djupare mening en fråga om att överföra och utveckla ett kulturarv – värden, traditioner, språk, kunskaper – från en generation till nästa.

Det är nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Genom miljöperspektiv får de möjligheter att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa en hållbar utveckling.

Det etiska perspektivet är av betydelse för många av de frågor som tas upp i skolan. Perspektivet ska präglade skolans verksamhet för att ge grund för och främja elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden.

Skolans mål är att varje elev:

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter.
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.
- kan använda sig av kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden.
- har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling.
- har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället.

Läraren ska:

- klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet.
- öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem.

Kursplan i samhällskunskap

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utifrån personliga erfarenheter och aktuella händelser uttrycka och pröva sina ställningstaganden i möten med andra uppfattningar. Därigenom ska eleverna stimuleras att engagera sig och delta i ett öppet meningsutbyte om samhällsfrågor.

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att:

- analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv.
- uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv.

Kursplan i svenska

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- söka information från olika källor och värdera dessa.

Kursplan i bildskapande

Genom undervisningen i ämnet bild ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att kommunicera med bilder för att uttrycka budskap.

Hämtat ur läroplanen för förskolan:

Förskolan ska sträva efter att varje barn ska:

- få stärkt medkänsla och inlevelse i andra människors situation.
- respekt för allt levande och omsorg om vår närmiljö.
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja hjälpa andra.
- utveckla sin förmåga att lyssna, reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar och försöka förstå andras perspektiv.

Förskolan ska sträva efter:

- att lyfta fram och problematisera etiska dilemman och livsfrågor.
- ett nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt barnens förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra.
- att barnen utvecklar intresse för skriftspråk.
- att barnen utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa.

Utlåtande på Katthemsäventyret i förskoleverksamhet

Vi arbetar mycket med återvinning, skräpets påverkan och hållbarhetsfrågor, och hur de val vi gör påverkar såväl djur och natur som människor omkring. Gräsandsäventyret passar utmärkt i detta arbete. Antingen kan boken användas som en naturlig ingång i arbetet och ämnet som man sen kan bygga vidare på, eller om man redan är igång med arbetet kan det som lyfts i boken användas för att koppla tillbaka på det man har gjort i gruppen och även användas som möjlighet till fördjupning.

Anna Svensson
förskollärare

Frågeställningar att välja mellan för diskussion efter läsningen

Frågor om skräp:

- Är något skräp extra farligt för djur? På vilket sätt?
- Vad ska man göra med sitt skräp?
- Har du slängt något skräp på marken?
- Finns det något skräp som man kan slänga på marken? Vilket och varför?
- Vad händer med skräp som slängs på marken?
- Försvinner skräp? Hur lång tid tar det i så fall?
- Finns det något skräp som aldrig försvinner?
- Vad skulle få dig att aldrig skräpa ner?
- Finns det något du kan göra för att få andra att inte skräpa ner?
- Vems ansvar är det att skräp slängs? Finns det någon mer som har ansvar?
- Finns det något politikerna kan göra? Kommunen? De som tillverkar produkten?
- Vad betyder biologiskt nedbrytbar? Försvinner det direkt? Hur lång tid tar det annars?
- Kan skräp orsaka problem fast det är biologiskt nedbrytbart? På vilket sätt?
- Vad ska man göra med sitt skräp i stället för att slänga det på marken?
- Kan man göra något annat än att slänga det i soptunnan?
- Finns det något man inte kan återvinna?
- Vad händer med det som lämnas till återvinning?
- Vad är skillnaden på återvinning och återanvändning?

Frågor om skador på grund av slängt skräp:

- Har du hjälpt något djur som har skadats av slängt skräp? Vad hade hänt? Hur gick det?
- Vet du någon som har hjälpt ett djur som har skadats av slängt skräp?
- Har du eller någon du känner skadats på slängt skräp?
- Vilket skräp kan människor skadas på? Hur?
- Vad kan man göra för att djur och människor inte ska skadas av slängt skräp?
- Kan djur skadas på andra sätt än i magen när läskburkar hamnar i gräs och klipps sönder?
- Kan djur skadas på andra sätt än i tassen av krossat glas?
- Vilka fler djur skulle ha kunnat fastna i en fiskelina?
- Finns det fler saker djur kan fastna i förutom fiskelina?
- Vilket skräp tycker du är farligast och varför?
- Finns det skräp som är farligt för djur men inte människor, eller för människor men inte djur?

Frågor om djuren i texten och deras skador:

- Vad kan hända med igelkotten som fastnade i muggen?
- På vilket sätt kan det vara farligt för igelkotten att fastna i muggen?
- Vilka andra djur skulle ha kunnat fastna i en mugg?
- Vad kan hända med fågeln som fastnade med näbben i ett tuggummi?
- Vilka andra djur skulle kunna fastna i ett tuggummi?
- Skulle fågeln kunna fastna i något annat?
- Kon skadades i magen av bitar från läskburken. Kan fler djur skadas av det? Vilket? Hur?
- Kan djur skadas i magen av annat skräp?
- Kan man skadas på annat sätt av en läskburk?
- Kan Hektor skada sig på något annat slängt skräp? Vilket? Hur?
- Kan hundar skära sig på något annat än glassplitter?
- Vad kunde ha hänt om ett vilt djur hade skurit sig på något och inte fått hjälp?
- Kan anden skada sig på något annat i sjön? Vad? Hur?
- Vad hade hänt med anden om inte Hektor hade hittat henne?
- Vilka problem finns med skräp i vatten?

Frågor om känslor, empati och att förstå och hjälpa varandra:

- Hur tror du att igelkotten kände sig när den hade fastnat i muggen?
- Gjorde Hektors skadade tass ont? Hur kände han sig i övrigt?
- Hur kände bonden sig när hans ko hade skadats i magen?
- Varför försökte anden fly från Max och killarna?
- Kan Hektor känna om Milla är upprörd eller ledsen?
- Varför tror ni att folket i byn vill hjälpa till med skräpplockningen?
- Vad känner du när du ser slängt skräp?
- Har du hjälpt någon? Hur?
- Har du behövt hjälp av någon annan? Hur?

Praktiska uppgifter och fördjupningsuppgifter

Enligt Håll Sverige Rent visar en undersökning från 2014 att:

- 81% av skräpet består av plast
 - 76% av skräpet består till största del av engångsprodukter
 - 68% av skräpet är förpackningar som påsar, flaskor och burkar
 - Över 90% av skräpet har en nedbrytningstid på över 100 år
-
- Hur ser det ut i er närhet? Vid skolan eller vid hemmet?
 - Leta skräp och räkna. Stämmer siffrorna från HSR även hos er?
 - Vilket skräp finns det flest av? Högst procent?
-
- Ta reda på hur lång tid det tar för skräpet ni hittade att brytas ner och försvinna.
 - Rita skräpet ni hittade och sätt dem på en tidsaxel.